

La catequesi de sant Rafael

La catequesi és una obra de misericòrdia espiritual – ensenyar a qui no ho sap –, que té una gran importància en la missió de l'Església.

23/11/2023

Des del 1933, cap i cor

Entre els joves que coneixia sant Josepmaria, hi havia un estudiant de quart de medicina anomenat Juan Jiménez Vargas. Juan va tenir algunes converses amb el fundador

de l'Obra i, en poc temps, va demanar l'admissió a l'Opus Dei. Va ser el gener del 1933, els primers dies d'aquell mes.

Sant Josepmaria li va dir que tenia il·lusió per tirar endavant dues activitats per als joves. Una estava pensada per al cap i una altra per al cor. La primera consistia a impartir catequesi per a nens de primera Comunió. La segona, es tractava de les visites als pobres de la Mare de Déu. “I així, de genolls la seva entesa i la seva carn, els serà fàcil d'arribar a Jesús”, va escriure el fundador de l'Opus Dei.

En molt pocs dies, Juan va parlar amb amics seus i el 20 de gener d'aquell any 1933 va tenir lloc la primera classe de formació cristiana, el primer cercle. L'endemà, 22 de gener, la primera catequesi, per a nens de primera Comunió d'un col·legi amb alumnes de recursos

escassos. A partir d'aquell moment, a poc a poc, uns amics en van portar d'altres, i van ser molts els que van impartir aquestes catequesis.

Aquesta tasca es va començar als barris pobres de Madrid, donant preferència als més necessitats, oferint als rectors aquest servei a favor de les ànimes que tenien encomanades.

El beat Àlvar del Portillo, successor de sant Josepmaria, alguna vegada va recordar amb gran afecte aquestes catequesis que ell donava juntament amb altres nois al *Puente de Vallecas*. En una època de tensió social i política a Espanya, a més de bones mostres d'afecte, també van ser agredits alguna vegada.

Donar doctrina

La catequesi és una obra de misericòrdia espiritual –ensenyar a qui no sap–,^[1] que té una gran

importància en la missió de l'Església. Com deia el sant cardenal John Henry Newman: “qualsevol noi ben instruït en catecisme és, sense ell sospitar-ho, un autèntic missioner”.^[2]

En l'actualitat, dins l'obra de sant Rafael, es preparen molts catequistes, disposats a col·laborar en parròquies, escoles, etc. Les classes de catequesi són un tret molt propi de l'esperit de l'Opus Dei: de fet, sant Josepmaria es referia a la tasca que exerceix l'Opus Dei al servei de l'Església com “una gran catequesi”.^[3]

“Em dona molta alegria filles i fills estimadíssims –escrivia sant Josepmaria–, tota aquesta tasca de catequesi que feu, com a part de l'obra de sant Rafael. Aquesta va ser la primera manifestació apostòlica de l'Opus Dei, i és lògic que sigui així, perquè tots els nostres apostolats són mitjà per donar doctrina: són

catequesi. Hem de catequitzar tota la gent”. I més endavant, continuava, “el catecisme és perquè l'aprenguin els nens i el practiquin els nens i els grans”.^[4]—

Tota aquesta formació doctrinal ajuda a preparar el cor, la intel·ligència i la voluntat per tenir disposicions estables i conviccions fermes. Cal transmetre la fe de cor a cor fonamentada sempre en bona doctrina.

Preparació dels catequistes

Abans d'invitar els nois i les noies de sant Rafael per impartir el catecisme, cal preparar-los bé: que coneguin la doctrina que han d'ensenyar —amb prou amplitud i profunditat— i que tinguin un mínim de formació pedagògica, és a dir, que estiguin en condicions per a aquesta tasca de catequesi i sempre amb alegria, com també animava sant Agustí.^[5]—

És una preparació —adequada, en cada cas, a la condició de les persones: nens o adults, etc.— que no es pot donar mai per suposada, i que en molts casos els nois de sant Rafael hauran d'adquirir.[6]

La catequesi, un mitjà per créixer en la vida cristiana

A més dels nois i les noies que reben la catequesi, sempre guanyen molt els que són catequistes. Sí, tots guanyen.

Els catequistes aprenen a aprofundir en l'anunci central de l'Evangelí, creixen en generositat, en esperit de servei, afany apostòlic, sentit de responsabilitat i capacitat de compromís, desenvolupen el do de llengües, etc.

Per això sant Josepmaria estava interessat que els que participaven

de la tasca de sant Rafael
mantinguessin contacte amb
persones necessitades i entenguessin
la fondària de la caritat cristiana^[7]
manifestada en aquestes obres de
misericòrdia.

Com el Papa Francesc ha animat
tantes vegades a viure: “mai no es
cansin de ser catequistes. No de
'donar lliçó' de catequesi, això no.
Oferir.”^[8] I tot això, sense perdre el
cor de la catequesi: Jesús ens estima i
no ens abandona.^[9]

^[1] Cfr. *Catecisme de l'Església*
Catòlica, n. 2447.

^[2] Card. J.H. Newman, *Sermó a la*
inauguració del Seminari de sant
Bernat, 3-X-1873.

^[3] Cfr. Sant Josepmaria, *Carta 15-*
VIII-1964, n. 1, A. Vázquez de Prada,

El Fundador del Opus Dei III, p. 536; o també, Entrevista a sant Josepmaria al diari *ABC* de Madrid, 24-III-1971.

[4] Sant Josepmaria, *Carta núm. 7, n. 40* (sobre l'obra de sant Rafael, per a la formació cristiana de la joventut; també designada per l'incipit *Quem per annos*; porta la data del 24-X-1942 i va sortir de la impremta el 22 de novembre de 1966).

[5] Cfr. J. Daniélou, *La catéchèse aux premiers siècles*, pàg. 262: La pedagogia catequètica.

[6] Cfr. Sant Josepmaria, *Carta núm. 7, n. 40*,

[7] J.L. González Gullón, *DYA*, pàg. 349: Catecisme i visites als pobres.

[8] Papa Francesc, *Congrés internacional de catequistes*, 10 de setembre de 2022

^[9] Papa Francesc, *Discurs a les Comissions de Catequesi de les Conferències Episcopals Europees*, 17 de setembre de 2021

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/la-
catequesi-de-sant-rafael/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/la-catequesi-de-sant-rafael/) (05/08/2025)